

ВИСНОВОК

наукового керівника дисертаційної роботи **Чжан Хао** на тему: **«Музично-естетичне виховання дошкільників у Китайській Народній Республіці та Україні»**, представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Загальна характеристика дисертації. У дисертації проаналізовано й узагальнено теоретичні ідеї та досвід музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку в КНР та Україні для визначення напрямів взаємного використання педагогічно цінних ідей та досвіду у сучасних умовах розвитку китайської і української дошкільної освіти.

Актуальність теми дослідження. Відродження й оновлення культурного та освітнього потенціалу кожної нації – це основа суспільно-історичного розвитку держави і всього людства, динамічний рух до прогресу цивілізації, світовим загальнолюдським інтересам і цінностям.

Процеси інтеграції України до європейського та світового науково-освітнього простору зумовлюють необхідність вивчення українською педагогічною спільнотою актуального стану, тенденцій та перспектив розвитку систем освіти різних країн, аналізу їх позитивного досвіду та проблем з метою визначення найефективніших напрямів власного поступу.

Актуальність дослідження зумовлена такими основними чинниками, як: відродження й оновлення культурного і освітнього потенціалу української і китайської націй; інтеграція обох країн до світового науково-освітнього простору, що зумовлює необхідність вивчення українською педагогічною спільнотою актуального стану, тенденцій та перспектив розвитку систем освіти різних країн, аналізу їх позитивного досвіду з метою визначення найбільш ефективних напрямів власного поступу; збереження національної культурної специфіки України і КНР на тлі цивілізаційної глобалізації.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація є складником комплексної програми науково-дослідної роботи кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного

педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Наукові основи і навчально-методичний супровід педагогічного процесу в закладах освіти: історико-педагогічний, компаративний, прогностичний аспекти» (державний реєстраційний номер 0121U107474 від 22.01.2021).

Тему дисертації затверджено Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (протокол № 7 від 28.10.2019).

Наукова новизна і теоретичне значення здобутих результатів полягає в тому, що:

- *вперше* виявлено і розкрито теоретичні, організаційні, змістові та методичні аспекти музично-естетичного виховання дошкільників у КНР та в Україні (використання основоположних принципів культурної ідентичності, розвитку творчості, прищеплення цінностей, взаємодії і співпраці, культурної інтеграції, взаємодії і балансу; формування змісту виховання відповідно до потреб країни та окремих її регіонів; стимулювання когнітивного розвитку через музику; заохочення до творчості і самовираження, дослідження своїх творчих здібностей та їх вираження через музику і танці, розвиток уяви, впевненості у собі; знайомство дошкільників із традиційною українською/китайською музикою; формування емоційного інтелекту і соціальної взаємодії; реалізація музично-естетичного виховання через самостійну музичну діяльність, залучення дітей до інших напрямів музичної діяльності, інтеграція з різними напрямками виховання, організацію музичних занять); проведено порівняльно-педагогічний аналіз організації музично-естетичного виховання дошкільників КНР та України, виявлено спільні та відмінні ознаки у формулюванні мети, завдань, принципів, змісту, форм і методів; окреслено шляхи імплементації ідей китайського і українського досвіду в дошкільні заклади освіти України та КНР відповідно.

- у науковий обіг *введено* маловідомі законодавчі акти та матеріали науково-методичної періодики КНР (Конституція КНР, Закон Китайської Народної Республіки про освіту, Закон Китайської Народної Республіки про

дошкільну освіту, Рекомендації Міністерства освіти КНР щодо навчання та розвитку дітей від 3 до 6 років, 教育杂志 (Журнал освіти), 教育 (Освіта), 时代教育杂志社 (Сучасний педагогічний журнал), 教学与教育 (Навчання та виховання), 中国教师教育 (Методика викладання у КНР) та ін.);

– набули подальшого розвитку положення щодо сутнісних характеристик і змістового наповнення понять «виховання», «естетичне виховання», «музичне виховання», «музично-естетичне виховання», «дошкільники», «музично-естетичне виховання дошкільників» та їх інтерпретації відповідно до зарубіжної й української семантики; стосовно сучасних тенденцій розвитку музично-естетичного виховання дошкільників в умовах глобалізації; положення про специфіку навчально-методичного інструментарію (форми, методи, засоби) музично-естетичного виховання дошкільників у КНР та в Україні.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що матеріали дослідження забезпечують нову науково-об’єктивну інтерпретацію теорії й практики музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку в КНР та в Україні.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (довідка про впровадження № 07/045 від 09.10.2023).

Одержані в процесі дослідження результати та висновки можуть бути використані для оновлення змісту ОП підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта та 014 Середня освіта (Музичне мистецтво); удосконалення навчальних і робочих навчальних програм дисциплін психолого-педагогічного циклу; укладання навчально-методичних комплексів професійно-орієнтованих дисциплін; підготовки дистанційних курсів з методики музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку; розроблення курсів дисциплін вільного вибору для підготовки майбутніх вчителів («Порівняльна педагогіка», «Музично-естетична підготовка в дошкільних закладах освіти»), проведення

педагогічної практики.

Здобутими в процесі дослідження даними, узагальненими і систематизованими науковими положеннями можуть послуговуватися вихователі і музичні керівники закладів дошкільної освіти для створення належної інфраструктури й ресурсного забезпечення процесу музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку, науковці, викладачі, які здійснюють компаративні розвідки.

Апробація результатів дослідження здійснювалась у ході його обговорення на засіданнях кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (2019 – 2023 рр.)

Основні положення і результати дослідження були оприлюднені на наукових конференціях різних рівнів:

- міжнародних: «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» (м. Харків, 2021). «Методологія сучасних наукових досліджень» (Харків, 2022), «Мистецька освіта: традиції, сучасність, перспективи» (Кривий Ріг, 2023), «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» (м. Харків, 2023), «Освіта дорослих: світовий досвід, українську реалію та перспективи» (Харків, 2023);

- всеукраїнських «Художні практики та мистецька освіта у кроскультурному просторі сучасності» (Полтава, 2019), «Час мистецької освіти» (Харків, 2022), «Розвиток педагогічної науки і практики в умовах воєнного та повоєнного часу» (Київ, 2023), «Інновації педагогічної освіти» (Харків, 2023).

Характеристика роботи здобувача в процесі підготовки дисертації, особисті якості, проявлені в процесі роботи над дисертацією. Чжан Хао – людина сучасна, оптимістична, цілеспрямована, відповідальна у ставленні до роботи, людей, професіонал своєї справи. Працює викладачем музики у Китаї. Для Чжан Хао як науковця характерні такі якості як працелюбність,

наполегливість. Крім того, йому притаманні пізнавальний інтерес та логічність викладу наукового матеріалу. Він опанував сучасні цифрові освітні інструменти та використав їх для написання своєї наукової праці. Також Чжан Хао відвідує часто досвіжальні заклади освіти в КНР, проводить з дітьми музичні заняття, ти самим релізовує на практиці результати дослідження. Чжан Хао – фахівець високої загальної й інтелектуальної культури. Як особистість він вирізняється наполегливістю, інтелігентністю, вимогливістю до себе.

Висновок. Робота відповідає спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019) та пп. 6, 7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 341 від 21.03.2022), та може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Науковий керівник

**Доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри освітології та
інноваційної педагогіки,
учений секретар
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди**

А. Боярська-Хоменко
Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО

